

STRUČNO-POPULARNA BIBLIOTEKA

Urednik: VLADIMIR JAKOLIĆ, prof.

H. Norman Wright

KAKO OHRABRITI SVOGA MUŠKARCA

Copyright © za hrvatsko izdanje:

V.B.Z., d.o.o., 10010 Zagreb, Dračevička 12

Tel.: 6235-419, faks: 6235-418

e-mail: info@vzb.hr

Za nakladnika: Boško Zatezalo

Lektorica i korektorka: Sefija Ibrahimpasić, prof.

Grafička priprema: V. B. Z. studio, Zagreb

Tisk: Tiskarna LJUBLJANA d.d., Ljubljana 2002.

**CIP-Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i sveučilišna knjižnica - Zagreb**

**UDK 159.913:159.942
159.942:159.913**

**WRIGHT, Norman H.
Kako ohrabriti svoga muškarca / H.
Norman Wright ; s engleskoga preveo
Dubravko Žebić. - Zagreb : V. B. Z., 2002. -
(Stručno-popularna biblioteka)**

**Prijevod djela: How to encourage the man
in your life. - Bibliografija**

ISBN 953-201-157-9

**I. Ljubavni odnosi – Psihološki savjetnik
420419031**

ISBN 953-201-157-9

H. Norman Wright

KAKO
OHRABRITI
SVOGA MUŠKARCA

S engleskoga preveo:
Dubravko Zebić

ZAGREB

Naslov izvornika:

HOW TO ENCOURAGE THE MAN IN YOUR LIFE

by H. Norman Wright

Copyright © 1997 by Norman Wright

All Rights reserved by the Author throughout the World

Copyright © 2002. za hrvatsko izdanje V.B.Z. d.o.o., Zagreb

ISBN 953-201-157-9

Žena koja razumije

Negdje te čeka žena koja će učiniti da uspiješ, dok će
tvoja duša biti u njenim čvrstim, bijelim rukama
Negdje su bogovi načinili za tebe, Ženu Koja
Razumije!

Nakon što ga je sreća napustila, ona ga je pronašla
Privezanog za jarbol očaja,
Među ostacima njegova uništenog broda –
Među ostacima njegovih uništenih snova u zraku;
Pronašla ga je i voljela i uzela
Njegovu dušu stavljajući je u srce –
Dušu koja je plovila nepoznatim morem,
Dušu koja je žudjela za pobjedom i slobodom –
Dušu kojoj je i ona pripadala!
A onda u sumrak ona reče muškarcu,
»Pobijedi – ti možeš, ti možeš!«

Slomljen nemilosrdnim usudom,
Izranjavan udarcima slučaja;
Ogorčenog srca – bez kajanja –
Otvrđnuo uslijed slučajnih zbivanja;
Neprestano praćen nesrećom,
Proklinjući, nadomak smrti,

No, dodir njene ruke, njene snažne tople ruke,
I njena ljubav prema njemu, preuzeše vodstvo,
Upravo kada mu se vratila sreća!
Stojeći pokraj njega, ispunjena povjerenjem,
»Pobjedi!« šapnula je, »Ti moraš, ti moraš!«

Pomažući mu, voleći ga, vodeći ga,
potičući ga kad je bilo potrebno,
čuvajući svoje strahove u sebi
duboko u svojim mernim grudima;
ta ga je žena činila vjernim njegovim
vlastitim načelima, koje bijaše izgubio,
kada je, bačen u vrtloge i vihore
mislio da je gotovo s njim u toj igri života
i da je spremam platiti cijenu.
Čuvala ga je i štitila, stalno šaputala:
»Možeš pobijediti – i hoćeš, hoćeš!«

Ovo je priča stara stoljećima,
Ovo je ono što žena može učiniti;
Mudrija od proroka i mudraca,
Podižući nas iz dana u dan;
Suočavajući se hrabro sa svime
Ništa je ne može zastrašiti ni poljuljati,
Hodajući stazom života, ma kamo vodila –
obrubljena cvijećem ili puna korova,
no, uvijek s njim – s njim!
Pratilac – prijatelj – podrška –
Muškarci pobjeđuju uz njenu pomoći!

Negdje ona čeka, ispunjena vjerom, a naša je duša u
njenim čvrstim, bijelim rukama:

Dobro zahvali bogovima kada te pronađe – Žena
Koja Razumije!¹

¹ Jack Appleton Evarard, *Tiha hrabrost i ostale pjesme srčanosti* (Cincinnati, Ohio: John G. Kidd & Son, Inc. Publishers, 1936), 15-16

Sadržaj

<i>Uvod</i>	11
1. Pozvane ste da ohrabrite vašeg muškarca	13
2. Obeshrabren muškarac – ne pruža lijepu sliku	34
3. Da bi ga ohrabrili morate ga razumjeti	56
4. Muškarci progovaraju	80
5. Što <i>ne</i> činiti – ili, najgore pogreške koje možete učiniti	102
6. Ohrabrujte vašeg supruga spolnim odnosom i romantikom	120
7. Kako žene ohrabruju muškarce – žene progovaraju	139
8. Kako žene ohrabruju muškarce – muškarci progovaraju	166
9. Moć žene koja se moli	181
<i>Literatura</i>	195
<i>O autoru</i>	200

Uvod

Muško-ženski odnosi – sâm spomen ovih riječi pobuđuje pažnju. Pogledajte samo sve knjige na tu temu napisane do danas. U njima se govori što treba učiniti, što ne treba učiniti, kako to učiniti te, kako ostvariti željeno, a da druga osoba ne sazna što radite. Čini se kao da postoji priručnik za svaku vrst muško-ženskog odnosa, a većina kao da je napisana za žene da nauče kako postupati s muškarcima.

No, ovo nije priručnik niti se ovdje opisuje niz suptilnih postupaka skrojenih tako da muškarac čini ono što od njega želite.

Ova je knjiga jednostavna i temeljna. Nije vrlo učena, iako je njen poruka stara tisuće godina. Poziva čitatelja da ispuní biblijske poruke koje potiču ohrabrenje – to je sve – *ohrabrenje*. No, takvo ohrabrenje da vaši postupci budu potpuno prilagođeni upravo vašem muškarcu. Tako će vaša nastojanja prepoznati i ispuniti njegove želje. Vaša vjera u muškarca može biti izvorom stalne snage u njegovom svakodnevnom životu.

Snaga ove knjige proizlazi iz iskustava muškaraca i žena koji su bili spremni podijeliti ih. Njihova bi svjedočanstva mogla otvoriti vrata razumijevanja ovih važnih pitanja koja pokazuju našu vjeru u Isusa Krista. Kad slijedimo Riječ Božju, dolazimo do nečeg pozitivnog. Vjerujem da će vas ovo ohrabriti da posegnete za partnerom i budete poznati kao žena koja ohrabruje.

1. Poglavlje

Pozvane ste da ohrabrite vašeg muškarca

*U koga vjerujete? Tko je muškarac u vašem životu koji bi vam prišao i rekao:
»Hvala ti što vjeruješ u mene.«*

Pjevač Kenny Rogers napisao je pjesmu s porukom: »Ona vjeruje u mene. Da, ona vjeruje u mene.« To su riječi koje mogu biti od presudne važnosti u životu muškarca!

On je priznao zaslugu ženi koja je to zaslужila – ženi koja ohrabruje. Svakoj ženi dana je sposobnost koja može dovesti do promjene, razvoja i ispunjenja potencijala druge osobe, osobito kad je riječ o značajnom muškarцу u njenom životu.

U koga vjerujete? Tko je muškarac u vašem životu koji bi vam prišao i rekao »Hvala ti što vjeruješ u mene. Upravo tvoje ohrabrenje čini moj život drukčijim.« Poslušajte što govore sljedeći muškarci o načinima na koje ih njihove žene ohrabruju.

»Moja žena me ohrabruje tako što nalazi vremena da mi pomogne oko pojedinosti koje previđam kad sam pod pritiskom zbog mojih hitnih projekata. Ona se nastoji da

uz svoj raspored obaveza bude dio moga života. U sve-mu joj mogu vjerovati. Posvećena je snaženju našega braka. Pokazuje istinsko zanimanje za važne stvari u mom životu, čak i ako se one ne poklapaju s njenim interesima. Ono što od nje želim jest ohrabrenje i ona mi ga pruža!«

»Zove me na posao nekoliko puta tjedno da čuje kako sam i da mi kaže kako vjeruje u mene. To je vrlo ohra-brujuće osobito ako tih dana obavljam neki težak posao. Također me zove da sa mnom podijeli svoja iskušenja dajući mi tako priliku da ja ohrabrim nju. To opet ohra-bruje mene, jer osjećam da joj je doista stalo do onog što imam reći. Na taj način osjećam da me uistinu treba.«

»Ona ima razumijevanja za moju tjelesnu bol, podržava me svojom energijom i čini što može u preuzimanju ne-kih stvari koje radim ne bi li mi olakšala život. Podržava odluke koje sam donio i pomaže u izvršenju i slijedenju puta koji smo odabrali. Uvijek je tu za razgovor i izraža-vanje vlastitog mišljenja. Možemo razgovarati o većini stvari analizirajući ih.«

»Moja žena čini najmanje tri stvari, kojih se mogu sjetiti ne bi li me ohrabrla. Uvijek kad učinim nešto za što misli da sam učinio prilično dobro, ona mi s tim u vezi daje pozitivne primjedbe. Primjerice, kad držim propovijed, govori koliko sam dobro prema njenom mišljenju pre-dočio poruku. Kad nisam osobito uspješan, podsjeća me

da to mogu učiniti i bolje. Pomaže mi da ne budem obeshrabren govoreći mi da je sigurna kako će sljedeći put biti bolji. Pomažući mi proslaviti moje uspjehe, ona započinje veliku ljubavnu noć. To je predivno ohrabrenje.«

»Moja žena me ohrabruje tako što želi da vrijeme provedemo zajedno odlazeći na moja omiljena mesta (npr. umjetničke izložbe, utakmice, kino, itd.). Sama obavlja neke poslove koji joj uzimaju gotovo cijelo vrijeme (svakodnevne kućne poslove, vrijeme s djecom, itd.). To je dobro, jer sam dотле ja zaokupljen drugim stvarima, ili pomažem u nečem sličnom te tako održavamo domaćinstvo u dobrom stanju, a da nijedno nije nezadovoljno ili kritično prema drugom. Što se intimnog života tiče, ona ispunjava sve moje želje i potrebe. To je nešto što me zadovoljava i čemu se radujem.

Svake večeri razgovaramo između petnaest minuta i sat vremena, a ona ne samo da zna slušati, nego također zna iznijeti pozitivne primjedbe čineći to otvoreno i iskreno. Zna me pohvaliti, biti vjerna, odana, pouzdana i posvećena želji da naš brak i obitelj uspiju. I naš odnos nije natjecanje.«

Nisu svi odgovori muškaraca pozitivni. Neki se žale na pomanjkanje ohrabrenja u svojim životima.

»Moja žena trenutačno ne čini mnogo da me ohrabri. Ne znam ne želi li ili joj ja možda ne dopuštam. Imamo jedno drugo, oboje smo nanovo spašeni, razgovaramo o Bibliji i to je ohrabrujuće.

Muslim da bih volio kad bi mi rekla da me voli. Ona mi to govori samo kad ja kažem prvi. Zato to često govorim. Kad imam loš dan, želio bih se opustiti. Samo želim da me podrži u nekima od mojih snova. Ona je najbolji dio mog života i također bih želio naučiti kako da ja nju više ohrabrim.«

»Moja žena me ne ohrabruje riječima. Verbalna sam osoba i to mi je doista potrebno. Želio bih da mi pride i zaželi dobrodošlicu kad se vratim kući na kraju dana. Želio bih da kaže kako je ponosna mnome i da radim dobar posao. Želio bih da mi istinski oprosti kad joj priznam neko loše djelo i tražim njen oprost. Zagrljaj ili neочекivan poljubac u obraz uvelike bi me ohrabrili. Frustriran sam njenim riječima i djelima iz prošlosti i nikako da to prevladamo.

Nikad nisam bio nevjeran, no jednako sam tako mogao imati kakvu ljubavnicu. Bili smo i na savjetovanju gdje su nas savjetovali da pustimo da prođe neko vrijeme, da vidi kako me Bog mijenja te da je volim kao što je Krist volio crkvu. Pokušavam to. Shvatio sam da bih za nju mogao učiniti bilo što. Nadam se da će Gospodin ove godine utjecati na njeni srce.«

»Trenutačno me ne ohrabruje. Nimalo! Njene povremene pohvale kad obavim neki fizički posao osobito uspešno nisu mi nikakvo ohrabrenje. Bio bih presretan kad bi jednostavno priznala opravdanost moje karijere i prestala me obeshrabrvati u nastojanju da je i dalje slijedim. Vjerojatno bih se onesvijestio od radosti kad bi otišla korak dalje i pokušala pronaći rješenje kako bih

slijedeći svoj poziv manje utjecao na naš obiteljski život.«

Potreba za ohrabrenjem postoji i muževima je ona često potrebna.

Mnoge žene pokušavaju ohrabriti muškarce u svom životu, pa čak misle da to i čine. No, teško je nekoga ohrabriti ako ne razumijemo što ohrabrenje doista znači.

Da bi nekoga mogli ohrabriti morate imati optimističan stav. *Američki rječnik baštine* nudi jednu od boljih definicija te riječi. To je »sklonost ili osobina da se očekuje najbolji mogući ishod, ili da se sagledava ono što u određenoj situaciji najviše obećava.« Kad imate takav stav ili očekivanje, sposobni ste ohrabriti druge. Ohrabriti znači »nadahnuti; nastaviti izabranim putem; pružati hrabrost ili povjerenje.«

Ohrabrenjem se ponekad smatra pohvala ili podrška, no ono podrazumijeva mnogo više od toga. Pohvala je ograničena, jer ona je verbalno priznanje. Ona naglašava natjecateljsku narav, mora biti zaslужena te se često dobiva kad je čovjek najbolji. Ohrabrenje se slobodno daje. Ono može uključivati primjećivanje nečeg što drugi uzimaju zdravo za gotovo, ili potvrđivanje nečeg što drugi vide, ali ni ne pomišljaju to spomenuti. Bruce Larson ispričao je sljedeće iskustvo:

Jednog ranog jutra trebao sam uhvatiti avion iz Newarka u državi New Jersey za Syracusu u državi New York, nakon što sam se prošle noći kasno vratio s jedne konferencije koju sam vodio, a na putu za drugu.

Bio sam umoran. Nisam dobro raspodijelio svoje vrijeme pa sam bio posve nepripremljen za naporan raspored obaveza koje su me očekivale. Nakon što sam

rano ustao i žurno pojeo doručak, odvezao sam se do zračne luke u stanju koje je bilo sve samo ne pozitivno. Kad je avion poletio, jako sam se sažalio nad sobom.

Sjedeći u avionu s otvorenim notesom u krilu molio sam: »O Bože, pomozi mi. Učini da napišem ovdje nešto što će biti korisno tvojim ljudima u Syracusi.«

Ništa nije dolazilo. Pribilježio sam izraze koji su mi padali na pamet svakim trenom osjećajući se sve gore i sve više krv. Takva situacija je neka vrst privremenog ludila. Ona poriče sve što znamo o Bogu i njegovoj sposobnosti da nas izbavi iz svake situacije.

Otprilike na pola puta tijekom kratkog leta, stjuardesa je prošla između sjedala nudeći kavu. Svi su putnici bili muškarci, jer žene nisu tako lude da lete avionom u sedam sati ujutro. Kad se stjuardesa približila mom sjedalu, čuo sam kako je usklknula: »Hej! Netko miriše po losionu poslije brijanja English Leather. Ne mogu odoljeti muškarcu koji miriše po English Leatheru. Tko je to?«

Energično sam mahnuo rukom i rekao: »Ja.«

Stjuardesa mi je odmah prišla i pomirisala moj obraz, dok sam ja sjedio uživajući u ovoj iznenada ukazanoj pažnji i osjećajući zavidljive poglede putnika kraj mene.

Cijeli preostali dio leta stjuardesa i ja proveli smo veselo se šaleći svaki put kad bi prošla pokraj mog sjedala. Nešto bi prokomentirala, a ja bih veselo užvratio. Nakon dvadeset pet minuta kad se avion spremao sletjeti, shvatih da je nestalo moje privremeno ludilo. Usprkos činjenici da sam na svaki način podbacio – u pogledu planiranja vremena, pripremi, pristupu – sve se promjenilo. Iznova sam postao svjestan da volim Boga, i da on voli mene usprkos mom neuspjehu.

Štoviše, osjetio sam ljubav prema sebi, ljudima oko sebe i onima koji su me čekali u Syracusi. Bio sam poput opsjednutog čovjeka iz Gadarene nakon što ga je Isus dodirnuo: odjeven, sređenih misli, posjednut do Isusovih nogu. Pogledah u notes u krilu i nađoh punu stranicu ideja koje bi mogle biti korisne tijekom vikenda.

Bože, zamislih se, kako se to dogodilo? Tada shvatih da je netko ušao u moj život i okrenuo ključ. Bio je to savsim malen ključ, a okrenula ga je posve nevjerljivatna osoba. No, taj jednostavan čin potvrde, ta nezaslužena i neočekivana pažnja, vratile su me opet na kolosijek.¹

Ohrabrenje je priznanje drugoj osobi da je vrijedna i dostojna. To znači obraćati pažnju na tu osobu kad nam se povjerava. Najvažnije je to što joj dajete do znanja da je slušate.

Put do srca neke osobe vodi kroz uho. Muškarci i žene danas imaju malo bliskih ljudi koji zbilja slušaju. Kad netko govori, većina nas je često više zaokupljena onim što ćemo sami reći kad ta osoba prestane govoriti. A to je grubo kršenje Svetog pisma. Jakov nam svima kaže, podjednako muškarcima i ženama, da »budemo spremni slušatelji«. U Izrekama 18:13 navodi se »Tko odgovara prije nego što sasluša, na ludost mu je i sramotu.«

Mnogi od nas imaju izlazne kanale dok su nam ulazni kanali začepljeni. Jednog su čovjeka pitali što bi njegova žena mogla učiniti da ga ohrabri. Odgovorio je: »Slušati. Slušati, a da me ne osuđuje ili bude pristrana. Slušati i prihvaćati. Slušati samo da me shvati. Slušati umjesto kritizirati.« No, ne radi se samo o slušanju ušima, nego je jednak tako važno i slušati očima. Moj sin Matthew, koji je teško zaostao, imao je samo nekoliko riječi u svom rječniku. Joyce i ja nismo znali imaju li one ikakvog smisla. Stoga smo naučili slušati ono što nije mogao reći tako što smo gledali što je radio, kako se kretao, te opažajući brzo pomicanje očiju koje je ukazivalo na skori napad bolesti. Matthew me naučio

slušati na nov način koji mi je pomogao da bolje pomažem ljudima koje savjetujem.

Muškarci i žene imaju različite stilove slušanja i može nam biti od pomoći ako znamo koji su to stilovi. Žene imaju sklonost davati više odgovora i povratnih informacija dok slušaju. Njihove reakcije obično znače »S tobom sam« ili »Shvaćam« ili »Posverte razumijem«. S druge strane, muškarci ne samo da govore manje, nego i njihove povratne informacije obično znače »Slažem se s tobom.« Jeste li već primijetili te razlike? Većina žena jest. Kad sluštate muškarca, moguće je da neće trebati toliko povratnih informacija s vaše strane kao kad bi razgovarali sa ženom. Slušajući bez mnogo riječi može u muškarcu izazvati reakciju poput: »Hvala što me zaista slušaš. Pomaže mi da mi misli budu na pravom putu kad me se ne prekida.«

Ohrabrenje potvrđuje da ono što osoba govori ili čini ima smisla. To je davanje drugoj osobi do znanja »Ti mi značiš.« Kad dajete ohrabrenje, vi također i cijenite tu osobu. Preoblikujete negativne strane u pozitivne otkrivajući konstruktivne elemente u nekim situacijama, kao što je prepoznavanje nečijih vrijednosti i usredotočenje na njihov trud i doprinos.²

To znači da nalazite nešto vrijedno priznanja kada su svi ostali već odustali! Ohrabrenje je izgrađivanje osobe. Usredotočenje na bilo koju pozitivnu osobinu koja može postati prednost ili snaga.

Ono također znači i da očekujete najbolje od te osobe. Pogleđajte što se dogodilo ovom mlađiću od kojeg je srednjoškolski ravnatelj želio nešto više.

~~~~~

Jasno se sjećam dana kad je bio školski zbor. Tri moja prijatelja i ja otišli smo iza gledališta. Tamo smo pripravili. Znali smo da smo sigurni: svi drugi su bili na sastanku. No onda se iza ugla pojavio nitko drugi nego

ravnatelj. Bili smo uhvaćeni na djelu. Moji prijatelji su pobegli u tri različita smjera ostavljajući me ondje da stojim. Ravnatelj me uhvatio za ovratnik i odvukao ispred gledališta upravo kad je sastanak završavao. Mislio sam da će umrijeti. Stotine djece vidjelo me u toj ponizavajućoj situaciji.

Odveo me u svoj ured i dobro se izgalamio na mene. Činilo se kao da je trajalo čitavu vječnost. A možda se samo radilo o deset ili petnaest minuta. Jedva sam čekao da odem. Nakon toga sam mrzio tog čovjeka. Čekao sam da se okomi i na moje prijatelje, što on nije nikad učinio. Znao je o kome se radilo, ali nije poduzimao ništa. Jednog dana sam ga video u hodniku i pitao zašto se nije okomio na njih, jer da nije bilo u redu što je mene izdvojio.

Umjesto da mi odmah odgovori, zgrabio me za ovratnik i odvukao u svoj ured. Posjeo me, no razgovor ovaj put nije trajao ni cijelu minutu. Nikad neću zaboraviti što mi je rekao. »Tvojim prijateljima želim sve najbolje. Ne znam što će biti s njima, no ti bi mogao postati netko i nešto. Od tebe očekujem više od ovog sada. Provlačiš se kroz život. Kad ćeš učiniti nešto s onim što imaš?« Okrenuo se i izšao. Osjećao sam se kao da me ošamario. Bio je u pravu, provlačio sam se. I samo jedan je smjer kamo možeš ići provlačeći se kroz život – dolje.

Bio sam u trećem razredu. Počeo sam nešto više sudjelovati na nastavi i stekao nove prijatelje. U četvrtom razredu prosječna ocjena bila mi je pet, dok sam prije dobivao dvojke i trojke. Odlučio sam ići na studij, no kada sam se prijavio nisu me primili. U nižim sam razredima imao loše ocjene. Ravnatelj mi je napisao preporuke, a sveučilište me primilo na probno razdoblje. Izabrao sam polje učenja zbog tog čovjeka. Postao mi je gotovo kao mentor, kao drugi otac.

Prije dvije godine održao sam govor na njegovom sprovodu. Nikada ga neću zaboraviti. Uvijek ću ostati drugaciji upravo zbog njega. On mi je dao nešto prema čemu ću se ravnati.³

Ohrabrenje se ne temelji na principu manjka. Da biste ohrabrivali, morate ići protiv naše kulture i ne »pokoravati se ovom svijetu«. Živimo u kulturi koja se temelji na zabludi. Postali smo vještiti u otkrivanju tuđih nedostataka. Bi li muškarac ili muškarci u vašem životu rekli da ste skloniji ukazivanju na pogreške, slabosti ili na ono što bi drugi trebali učiniti, umjesto na njihove dobre osobine? Odgovor kazuje koliko čitave knjige.

Ohrabrenje i prihvaćanje često idu ruku pod ruku. Ova po-nešto starija priča na dramatičan način ilustrira što ohrabrenje i prihvaćanje znače za muškarca.

~~~~~

Peter Foster bio je pilot britanskih Kraljevskih zračnih snaga. Ti su piloti činili sâm vrh muške populacije u Engleskoj – najpametniji, najzdraviji, najsrčaniji, najpouzdaniji i najposvećeniji, te često i najljepši muškarci u Engleskoj. Kad bi hodali ulicama u svojim svečanim uniformama, prolaznici bi ih gledali kao bogove. Svi su u njih upirali poglede. Djevojke su zavidjele onim sretnicama koje bi hodale pokraj muškaraca u plavoj uniformi zračnih snaga.

Međutim, stanje u Londonu bilo je daleko od romantičnog, jer Nijemci su napadali bez predaha. Pedeset i devet noći za redom bombardirali su London. Oko 1500 bombardera dolazilo bi u valovima od po 250 aviona svaki, te bi svake večeri na grad istresali svoj teret.

Zrakoplovi Kraljevskih zračnih snaga, tzv. Hurricane i Spitfirei, kojima su upravljali piloti poput Fostera izgledali su poput komaraca koji uz nemiravaju goleme njemačke bombardere. Lovac »Hurricane« bio je okretan i učinkovit, no u izvedbi je imao jedan kovan nedostatak. Motor koji je pokretao samo jednu elisu bio je smješten u kljunu zrakoplova, jedva jednu stopu od kabine, a cijevi koje su dopremale gorivo pružale su se uz samu kabinu do motora. Pri neposrednom pogotku, kабина bi se zapalila i pretvorila u pravi pakao. Pilot bi mogao iskočiti, ali za jednu ili dvije sekunde koliko bi mu trebalo da nađe ručicu, vatra bi izobličila svaki centimetar njegovog lica: nos, očne kapke, usne, a često i obraze.

Heroji Kraljevskih zračnih snaga često bi morali proći niz od dvadeset do četrdeset operacija da bi im kirurzi vratili prijašnje crte lica. Plastični kirurzi činili su čuda, no u osnovi ono što bi ostalo od njihova lica bio je ožiljak.

Peter Foster bio je jedan od tih tzv. »prizemljenih pilota.« Nakon brojnih kirurških zahvata, ono što je ostalo od njegovog lica bilo je neopisivo. Ogledalo u koje je svakodnevno zurio nije moglo sakriti činjenice. Kako se bližio dan njegova otpusta iz bolnice, tako je rasla i Peterova tjeskoba oko toga kako će ga prihvati obitelj i prijatelji.

Znao je da su se neki piloti sa sličnim ozljedama vratili kući samo da bi ih njihove žene i djevojke odbacile. Neki od njih su se razveli od svojih supruga koje nisu mogle prihvati novi izgled svojih muževa. Neki su postali osamljenici, odbijajući izaći iz svojih kuća.

S druge strane, ostali su se piloti vratili kući obiteljima koje su im pružile punu podršku i prihvatile ih. Mnogi su postali direktori i stručnjaci, vođe u svojim zajednicama.